

T.C.
AİLE ve SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı: B.17.0.ÇHG.0.14.00.00- 74
Konu: Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi

20..09/2012

GENELGE
2012/ 20

- İlgi : a) 633 Sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
b) 2010/06 Nolu Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Konulu Başbakanlık Genelgesi
c) 2005/05 Nolu Sokakta Yaşayan/Çalışan Çocuklara Yönelik Hizmet Modeli konulu Başbakanlık Genelgesi,
d) 2011/25 Nolu Mevsimlik Gezici Tarım İşçisi Çocuklarının Eğitimleri Konulu Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğünün Genelgesi,
e) Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Arasında imzalanan 17/02/2012 tarihli İşbirliği Protokolü,

Ülkemiz, Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Örgütünün çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik sözleşmelerini imzalamıştır. Ülkemiz tarafından imzalanan 182 Sayılı Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Sözleşmesi kapsamında, çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinin ortadan kaldırılmasına yönelik zamana bağlı program oluşturulmuş ve çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri belirlenmiştir.

Ulusal mevzuatımız, çocuğun yüksek yararını gözeten ve çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesini amaçlayan çeşitli düzenlemeleri içermekte olup, çocuklarla ilgili yapılacak düzenlemelerde de çocuk haklarının gözetilmesi temel prensip olarak kabul edilmiştir.

Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısı coğrafi şartları gereği birçok vatandaşımız yılın belirli dönemlerinde ikamet ettikleri yerleşim yerlerinden mevsimlik gezici tarım işçisi olarak yurdun farklı bölgelerine göç etmektedirler. Söz konusu işçilerin ve yanlarında getirdikleri çocukların yaşam koşullarının iyileştirilmesi amacıyla; 2010/06 Sayılı Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Konulu Başbakanlık Genelgesi ile; illerden diğer illere aileleri ile birlikte giden vatandaşlarımızın bu süreçte ulaşım, barınma, eğitim, sağlık, güvenlik, sosyal çevreyle ilişkiler, çalışma ve sosyal güvenlik bakımından mevcut sorunlarının tespiti ile bu sorunların giderilmesine yönelik ilgili kurum ve kuruluşların işbirliği yürütüleceği talimatlandırılmıştır. Genelge ile işçilerin ve ailelerinin bulaşıcı ve salgın hastalıklara karşı düzenli sağlık taramaları, çocukların gelişimi ve gebelik

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri Daire Başkanlığı

Telefon : 0312 705 5039
Faks : 0312 705 50 20
sosyalrehabilitasyon@aile.gov.tr

takipleri periyodik olarak yaptırılacağı, bu hizmetler için gerekirse mobil sağlık ekipleri oluşturulacağı, bunların aileleri ve çocukları sosyal hizmetler kapsamında bilgilendirileceği, psikolojik destek verileceği, varsa özürlü ve yaşlıların Devletimizin bu kesimler için sunduğu imkân ve hizmetlerden yararlandırılmalarının sağlanacağı, işçilerin zorunlu öğretim çağındaki çocuklarının eğitimlerini devam ettirmek üzere; kendi yörelerindeki veya gittikleri yerlerdeki Yatılı İlköğretim Bölge Okullarına misafir öğrenci olarak alınmaları veya taşınmalı eğitim veya mobil eğitim gibi imkanlardan en uygun olanı seçilerek çocukların okula devamları sağlanacağı ve çocukların okul kıyafetleri ve malzemeleri İl/İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca temin edileceği hükmedilmiştir.

Ayrıca 2005/05 Sayılı Başbakanlık Genelgesi ile sokakta yaşayan/çalıştırılan çocuklara ve ailelerine sunulan hizmetlerin etkinleştirilmesi, çocukların sokakta çalıştırılmasını ve yaşamasını önleyici hizmetlerin etkinliğinin artırılması ve ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği ve eşgüdümün artırılması talimatlandırılmıştır.

Yine Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Arasında İmzalanan 17.02.2012 tarihli İşbirliği Protokolü ile çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik işbirliği hususları belirlenmiştir.

Tüm bu düzenlemeler doğrultusunda;

Mahalli Mülki Amirin başkanlığında ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının uygun görülecek temsilcilerinin katılımı ile bir toplantı yapılarak;

1. Çocuk işçiliğinin önlenmesi ve eğitim çağına olup eğitime devam edemeyen çocukların her halükarda eğitime devamlarının sağlanması ile ilgili alınacak tedbirlerin belirlenmesi, tüm kurumların işbirliği ve koordinasyonunun sağlanması,
2. Çocukların tarım, sokak, sanayi ve ev işlerinde çalıştırılmasını önleyici tedbirlerin alınması ve alınan tedbirlerin hassasiyetle uygulanması,
3. Çocukların çalıştırılma riskinin yüksek olduğu mahalle ve semtlerde çocukların ve ailelerin tespit edilmesi, desteklenmesi ve çalıştırılmalarının önlenmesi,
4. Çocuk işgücünde olan çocuklardan eğitim öğretime ara veren veya okula hiç başlamamış olan çocukların İl Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliğinde eğitim öğretime yönlendirilmesi, yeni eğitim öğretim sistemine (4+4+4) uygun olarak çocukların eğitim öğretim ortamında desteklenmesi ve izlenmesi,
5. Mevsimlik gezici tarım işçilerinin tespit edilmesi, ihtiyaçlarının belirlenmesi, belirlenen ihtiyaçların imkanlar ölçüsünde giderilmesi ile bu ailelerin yanında bulunan çocukların sağlık, eğitim, giyim, gıda ihtiyaçlarının karşılanması ve çalıştırılmasının sonlandırılması, çocuk işçiliğinin çocuk üzerindeki olumsuz etkileri konusunda anne ve babaların ve çocukların bilinçlendirilmesi, okul çağındaki olanların İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği içerisinde okullara kayıtlarının yaptırılması ve eğitim öğretime devamlarının sağlanması, sağlık problemi olanların İl Sağlık Müdürlüğü ile

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri Daire Başkanlığı

Telefon : 0312 705 5039
Faks : 0312 705 50 20
sosyalrehabilitasyon@aile.gov.tr

- işbirliği içerisinde tedavilerinin yaptırılması, ihtiyaç duyacakları psiko-sosyal desteğin meslek elemanları aracılığı ile sağlanması,
6. Çocuk ve Gençlik Merkezleri başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının sahip olduğu imkânlar aracılığı ile çocuk işçiliğinin önlenmesi ve sonlandırılmasına yönelik çocuk, aile ve toplum odaklı bilinçlendirme ve farkındalık oluşturma çalışmalarının yürütülmesi,
 7. Tüm bu hususlardaki tespit ve çalışmaların Bakanlığımız teşkilatınca kesintisiz biçimde icra edilmesi hususlarında;

Bilgi ve gereğini önemle arz ve rica ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

DAĞITIM

Gereği:
D Planı

Bilgi:
İçişleri Bakanlığı
Milli Eğitim Bakanlığı
Sağlık Bakanlığı
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı